

Moderne tehnologije u fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: Laser visokog intenziteta i udarni val

Poslijediplomski tečaj I kategorije
Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu
KBC Split

Piše: prof. dr. sc. Tonko VLAK, dr. med.

Voditelj tečaja

pročelnik Katedre za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu

Medicinskog fakulteta u Splitu

predsjednik HDFRM-a HLZ-a

Svakodnevno smo svjedoci napretka tehnologije i njenog preporučenog korištenja u medicinske svrhe, s ciljem da sve ono što ranije nismo mogli danas upotrijebimo za dobrobit naših bolesnika. Nove metode liječenja se zato nameću kao nešto normalno, kao nešto što bi trebalo postati rutina i primjenjivo u svakodnevnom radu.

A je li doista tako? Raspoložemo li doista i znanjima, i vještinama i spremnošću da bezrezervno podržimo i koristimo sve ono što nam tržište nudi?

Svi liječnici-specijalisti koji su davno završili svoju edukaciju imaju obavezu stalnog praćenja novih metoda liječenja, bilo da se radi o farmakološkom ili nefarmakološkom liječenju. Moraju se usavršavati na sve dostupne načine i poštovati ono što su činom stupanja među članove liječničke profesije svečano obećali: „... najvažnija će mi briga biti zdravlje mog pacijenta ...“.

Stoga, ne smijemo dopustiti da tek površnim informacijama, čitanjem propagandnih brošura ili na portalima dostupnih članaka, usavršavamo svoje „znanje“, koje onda nesebično nudimo na tržištu medicinskih usluga.

Odatle je i potekla ideja o tečajevima za trajno usavršavanje u medicini, na najvišoj dostupnoj razini, na našim visokim učilištima, gdje bi se sve novosti iz terapijskih područja svih medicinskih specijalnosti podučavale, pa tako i iz područja fizikalne medicine.

Time bi se na institucionalan način stekle kompetencije za korištenje novih tehnologija u procesu liječenja naših bolesnika, a procesi evaluacije nastavnih tekstova i predavača na takvim tečajevima bili bi vrednovani od strane Hrvatske liječničke komore i visokog učilišta na kojem bi se tečaj održavao.

Udarni val i laser visokog intenziteta spadaju u takve tehnologije, koje još nisu u potpunosti dostupne svim našim liječnicima, one nisu ni na popisu ugovorenih terapijskih procedura s državnim osiguravateljem, ali ih već ima dovoljno na našem „tržištu zdravlja“, tako da se opravdano postavlja pitanje tko i na koji način aplicira te vrlo potentne, i potencijalno opasne, mehaničke i svjetlosne čimbenike liječenja kod brojnih korisnika.

Tko je za to odgovoran i kolika je stvarna korist njihove primjene? Kakvi se protokoli i postupnici liječenja pri tome koriste? Jesu li naši pacijenti upoznati sa svim onim što može proizaći iz njihovog korištenja, bilo dobrim ili lošim?

Potreba za trajnim usavršavanjem na ovom području prepoznata je i od strane Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM) Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ), koje je donijelo zaključak kako bi se ovakvi tečajevi, gdje se edukacija provodi od bazične razine do kliničkih spoznaja i stjecanja vještina aplikacije novih tehnologija, trebali koristiti kao mjerila za licenciranje liječnika-specijalista fizikalne i rehabilitacijske medicine, koji bi polaganjem ispita na završetku dvodnevog tečaja stekli pravo na licencu za rad s novim tehnologijama, koje su bile predmet edukacije.

Zato se i pristupilo organizaciji Tečaja za trajno usavršavanje liječnika iz područja primjene udarnog vala i lasera visokog intenziteta na Medicinskom fakultetu u Splitu, 14. i 15. 2. 2015. g. Tečaja koji će po prvi put na ovim našim prostorima (a i šire), uz potporu Stručnog društva HLZ-a i priznavanje od strane Hrvatske liječničke komore, povezati i objediniti anatomske osobine ugroženih dijelova lokomotornog sustava, patofiziološke karakteristike izvanzglobnih reumatskih bolesti, kliničke spoznaje o tim bolestima i terapijske mogućnosti novih tehnologija u procesu liječenja, uz praktičnu obuku rada s novim tehnologijama, koristeći pri tome znanje i iskustvo 11 nastavnika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu te teorijsku opravdanost ovakvih

načina liječenja, utemeljenu na dokazima pribavljenim od strane Cochrane ogranka u Hrvatskoj.

Program Tečaja obuhvatio je sljedeća teorijska saznanja iznesena na predavanjima i omogućio stjecanje vještina kroz dvije vježbovne skupine svim sudionicima:

1. Izvanzglobni reumatizam – medicinske spoznaje utemeljene na dokazima
2. Mehanizam boli u izvanzglobnom reumatizmu
3. Liječenje boli u izvanzglobnom reumatizmu
4. Udarni val i tehnika primjene udarnog vala
5. Laser visokog intenziteta i tehnika primjene lasera visokog intenziteta
6. Zajednička primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta
7. Anatomija ramenog zgloba i kalcificirajući tendinitis ramena
9. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju kalcificirajućeg tendinitisa ramena
10. Anatomija lakatnog zgloba i epikondilitis
11. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju epikondilitisa
12. Anatomija koljena i skakačko koljeno
13. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju skakačkog koljena
14. Anatomija stopala i plantarni fascitis
15. Primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju plantarnog fascitisa
16. Ultrazvučna dijagnostika izvanzglobnog reumatizma
17. Vještine komunikacije u timu
18. Pravna regulativa u radu s pacijentima

Tečaju je nazočilo 32 specijalista i specijalizanata fizikalne medicine i rehabilitacije. Kolege koje su došle u Split, stigle su iz svih krajeva Hrvatske (Varaždinske Toplice, Osijek, Zagreb, Vela Luka, Knin, Šibenik, Topusko, Dubrovnik, Zadar, Lipik, Virovitica, Stubičke Toplice, Metković, Ivanić Grad, Gospić, Split). Zanimljivo je pri tome naglasiti da je na Tečaju bilo čak 10 kolega iz Slovenije (Ljubljana, Rogaška Slatina, Zreče, Sežana), koji su očito prepoznali vrijednost programa i cjelokupnog Tečaja, pa im nije bilo teško doputovati iz Slovenije u Split na dvodnevni Tečaj. Zašto je bilo važno sudjelovanje i specijalizanata na ovom Tečaju? Naime, u sklopu programa stručne edukacije tijekom specijalizacije, obaveza

glavnog mentora za područje fizikalne i rehabilitacijske medicine u KBC Split, imenovanog od strane resornog Ministra, jest da se i ovakvim edukacijama mlađe kolege upoznaju s novostima u struci. A ovo je bio idealan model.

Za specijaliste će se možda ovakav način edukacije pokazati kao dobar i kvalitetan način stjecanja novih kompetencija, koje nismo u stekli osnovnim obrazovanjem i polaganjem specijalističkog ispita. Ujedno, ovo je i način da korištenje pojedinih tehnoloških noviteta uklopimo u nedvojbenu priznate brojne oblike fizikalne terapije, kojima suvereno vladaju specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije, sukladno licencama za rad izdanim od strane Hrvatske liječničke komore.

Visoka razina pripremljenih predavanja, kvalitetno iznošenje istih i praktični rad u malim grupama, koji je ostatak sudionika mogao istovremeno pratiti na velikom platnu u prekrasnim i funkcionalnim seminarskim dvoranama nove zgrade našeg fakulteta, uz vrijednu raspravu i razmjenu iskustava, razlog su zbog kojeg Tečaj možemo ocijeniti najvećom mogućom ocjenom. Tome su doprinijeli stručnost predavača, tehnička i tehnološka potpora te prostorni uvjete i suradljivost svih nazočnih.

Uz voditelja Tečaja, najveći teret i organizacije i rada na Tečaju podnijeli su Ana Poljičani, Jure Aljinović i Boris Bećir, koji su bili zaduženi i za praktični-vježbovni dio edukacije, čime su značajno doprinijeli razini izvrsnosti Tečaja i stečenim znanjima polaznika.

Vjerujem da je ovo ispravan i jedini mogući put kojim naša struka može stjecati dodatna znanja na najvišoj razini, a Medicinski fakultet jedino pravo mjesto na kojem se to može realizirati. Uz potporu HDFRM-a HLZ-a i vrednovanje od strane HLK-a.